

Vláda si najímá tým na strategickou komunikaci, ale neumí komunikovat s lidmi přímo a otevřeně

 radiouniversum.cz/hamplova-jana-2d-vlada-si-najima-tym-na-strategickou-komunikaci-ale-neumi-komunikovat-s-lidmi-primo-a-otevrene

Jana Zwyrtk Hamplová Díl 2/3

Text 24.9.2024 35 min Přehrát

#Politika #Společnost

„Chceme dát do karantény lidi s jinými názory?“ Těmito slovy senátorka Jana Zwyrtk Hamplová poukázala na alarmující trend v české politice. Současná vláda, navzdory své mizivé podpoře, podle senátorky, systematicky rozděljuje společnost, aby si udržela moc, podobně jako kdysi komunistický režim. A vládní koordinátor strategické komunikace Otakar Foltýn svou nevybíravou rétorikou šmahem lidem rozdává přívlastky a nálepky. „Zatím máme svobodu a demokratické principy,“ říká Hamplová s tím, že všichni proto máme možnost ukázat, za čím si stojíme – zkrátka, všichni máme možnost se takzvaně „odkopat“.

Martina: To jsi mimochodem použila výrok z dopisu, kde signatáři uvádějí, že kdo s Foltýnem nesouhlasí a volá po jeho odvolání, se odkopal jako proruský. A to jsou právě ty zkratky, se kterými mám problém, protože vím, že zkratku, která mě tehdy úplně paralyzovala, jsem zaregistrovala právě po covidu, na začátku vypuknutí války na Ukrajině, a to: „Kdo není očkovaný, je proputinovský.“

Jana Hamplová: Ano. To bylo.

Martina: To byla zkratka, která se už pro mě vymyká pochopení.

Jana Hamplová: To jsou podobné typy výroků. A je tam hodně lidí z té doby – nechci ukazovat prstem, protože si jich vážím třeba jako umělců, ale to si ještě pamatuju: „Kdo nejde do prvomájového průvodu, nejde s námi. Kdo nejde s námi, jde proti nám. Kdo

netleská Brežněvovi, je protirežimní.“ A přitom ti lidé třeba jenom chtěli mít pokoj. Takže my, co jsme to zažili, se tomu smějeme, protože některá jména tam přebíhají vícekrát, takže se nedivím, že jsou tak štíhlí. Ale nechci si z toho dělat sarkasmus, protože jde o velmi vážné věci. A pokud někdo řekne, že kdo nesouhlasí s vulgární mluvou Foltýna – s urážením a vyzýváním k separaci – tak je proputinovský, tak řeknu na rovinu: Je hloupý, nepřemýšlí hlavou, nebo nevím, čím přemýšlí. Prostě takováto zkratka nemůže být, ale ony se dneska hodně používají.

Proto jsem ráda, že v Senátu nepatřím k žádné skupině, nepatřím ani k takové, ani k takové. Jsem samozřejmě řazena k opozici, ale kupodivu občas i něco podpořím – ale o tom to není. Já mám jenom vlastní názor, a pokud mít vlastní názor znamená být v opozici, tak jsem v opozici. Ale nemůžu za to, že vláda se tak často plete. Takže pozor, já jsem kritizovala i minulou vládu. To si všichni pletou, protože já jsem byla velký kritik minulé vlády, co se týká covidu, ale dokázala jsem udělat čáru, a dokázala proti Petru Pavlovi podpořit Andreje Babiše, a to jsem velmi zariskovala, ale nebála jsem se toho. Já umím komunikovat s každým za předpokladu, že se mnou mluví slušně. Bohužel, pan Foltýn toho zatím moc nepředvedl, ale mám pocit, že je zaúkolovaný, prostě „rozděl a panuj“, a to mu jde perfektně. Takže každý umíme něco.

Když jsme se jako skupina právníků postavili proti postupu státu za covidu, tak jsme byli nepřáteli lidstva. Tak to bývá v totalitách.

Martina: Když tohle řekneš, tak bych se tě musela zeptat: „Kdo ho zaúkoloval“, a v tu chvíli řekneš, že nevíš a...

Jana Hamplová: Doufám, že dostanu ty papíry. Já jsem si požádala o ty papíry, mají na to 30 dnů. Já bych raději stmelovala. V obcích, když se mi tam pohádají skupiny, říkám: „Dobře, v tomto se hádáte, v tomto se domluvte, toto je pro vaši obec.“ Já jsem říkala s trochou nadsázky, kdyby tuto vládu náhodně vylosovali ze starostů z celé republiky – jako že mezi starosty jsou taky pěkní lumpíci, nebudu

říkat, že jsou dokonalí, ale nepochybně jsou nejbližší lidem, a mají nejvyšší důvěru v České republice, a kdyby se z těch 6 400 starostů, přemýšlím, jestli bych z toho předem nevyčlenila primátora Prahy, protože ti mají samostatný zákon – tak tvrdím, že bude lepší. Protože starostové mají intuici, umí se poradit s odborníky, když nevědí, zatímco tato vláda ví všechno, a vidíme, kam to došlo se stavebním řízením. Takže já se snažím dávat tam trošku černý humor. To mě učí 30 let v komunále. Jednou jsem byla krizovou starostkou, takže tyto věci znám, na rozdíl od nich, kteří je neznají.

Takže tvrdím, že je vždy důležitý argument zkušenosti, znalosti. A mohu se i plést. Říkám: „Předložte mi výzkumy, co se týká covidu, a já ustoupím a řeknu: „Měli jste pravdu, a každý, kdo to do sebe dostal, je chráněn, a všechno je perfektní, nádherné, růžové, a nikomu nic nehrozí.“ Já budu nadšená, ale bohužel mám pocit, že to tak není, zatím se to chce vymlčet.

Takže chci říct, že my právníci jsme zvyklí argumentovat. A trošku jsem na to doplatila, protože bych jinak nebyla v Senátu, i když já беру Senát trošku jako za trest, protože někdy je to složité, ale nebyl to můj cíl. Můj cíl je moje práce, právo. Já právo miluju, a učím se ho rozebírat. Prostě přijdu na nějakou záležitost, a prostě ji řeknu. Tím jsem začala covid. Říkám: „Vždyť vy nemáte pravdu, vždyť to tak není. Vyhráli jsme 56 sporů – myslím s kolegy ze Zdravého fóra. Prostě parta lidí se dala dohromady, a začala bránit nepravostem, a najednou jsme byli nepřátelé lidstva. To prostě bývá za totalit.

Martina: To bývá za totalit. Vraťme se ke svobodě slova, a k té kauze, protože tato kauza rozpoutala důležitou, a místy i věcnou debatu, na téma: Jaký je rozdíl mezi dopadem slov, a tedy svobodou slova, pro obyčejného občana, politického aktivistu, novináře, politika a státního úředníka. Jestli mají tyto profese, zejména pak občané a občanské profese, paní učitelka, politici – nějakou odlišnou míru svobody vyjadřován? Nebo zda spolu s odpovědností a mírou vlivu také musí kolísat diference míry svobody projevu pro jednotlivé profese?

Jana Hamplová: To má více rovin. Samozřejmě s mírou odpovědnosti musí být obrovská odpovědnost v tom, co říkám. Teď se to krásně politikům vrací například v tom, co se odhalilo ohledně útoku na Nordstream, a podobně, kdy něco říkali, a teď je to jinak. Musí vážít slova, zejména zákonodárci, vláda, a teď i pan Foltýn, který se strčil dopředu před vládu, jako nárazník, aby asi vyzkoušel, co všechno jde. Něco jiného je, když to řekne někdo ve čtvrté cenové, a něco jiného je, když to někdo řekne z postu koordinátora, nebo jak se to jmenuje, ta funkce, nebo dokonce předseda vlády, a podobně. Míra odpovědnosti jde s každým z nás.

Já jako advokátka mám nějakou odpovědnost. A pokud jde o míru vlivu na státní zaměstnance, tak ten je obrovský. Tito lidé by měli být také svobodní, aby třeba mohli – jako teď třeba, probůh, úředníci stavebních úřadů řekli, že ta práce je zmršená a že to ministerstvo udělalo špatně, nebo aby učitelka mohla říct svým studentům názor na to, co se děje na Východě, samozřejmě s mírou, kterou může uznat za vhodnou. Že by každý měl mít svobodu slova, to se krásně řekne, ale samozřejmě má dané limity profesí, má dané limity funkcí, což jsou dvě odlišné věci, ale nikdo nemůže zneužívat například zaměstnaneckého poměru, aby někoho vydíral. O tom jsme teď mluvili s korespondenční volbou, že nebude svobodná, a tak dál. Takže je to otázka filozofická, a myslím, že lidi tyto teoretické debaty až tak nezajímají, ale zajímá je, jestli jim politik říká pravdu, nebo jim lže, nebo že je zaměstnanec vlády uráží způsobem, který oni už odmítají uznat, a buď se schovají do krytu, nebo nějaké ulity, nebo půjdou do boje.

Já jsem šla po době covidu do boje, po dvaceti letech jsem vstoupila do politiky – Bůh mi odpusť – ale vím, že spoustu lidí půjde přesně podle toho, že svoboda slova je vykládána tak, že jsou bezbranní, lovná zvěř, a mohou na to doplatit celým svým životem, a to celá jejich rodina, a tak podobně. Pozor, takovéto pocity byly právě za komunistů. Tatínek mi to vyprávěl, a já jsem to malilinko zažila, ale to už bylo uvolněné, už to byla, v uvozovkách, legrace. Ale přesně

k tomu to směřovalo, že se zkouší, kam až lidé půjdou, co si všechno nechají líbit, a přestanou mít svobodu slova, a politikové do nich začnou hustit všechno, co uznají za vhodné, všechny nesmysly. Už to kdosi řekl, že tisíckrát opakovaná lež se stává pravdou, a když někdo řekne, že Hamplová je proputinovská agentka, a já nebudu mít možnost obrany, třeba v České televizi, a podobně, tak za chvíli tomu budou lidé věřit.

Martina: To ulpí.

Jana Hamplová: To ulpí – a neprodají mi rohlík. Přitom o mně, která rozdávala v osmaosmdesátém samizdat, málokdo říká, že jsem byla proruská. A celá naše rodina. Tím neříkám, že jsme byli nějakí odbojáři, ale rozhodně jsme netleskali režimu, a maminka vždy vymýšlela, abychom nemuseli povinně do Prvního máje, že jsme nemocní, a tak podobně. Já že jsem proputinovská? Ale možná někteří jsou proputinovští – takhle – proruští byli spíše ti, co jsou...

Martina: Prosovětští...

Jana Hamplová: Ano. Kterí brání Foltýna, a možná byli na opačné straně barikády. Takže říkám, kdyby to nebylo vážné, tak bych se tomu někdy zhusta zasmála, protože některá ta jména tam byla prostě úsměvná.

Občané by měli mít možnost odvolat vládu, a právo podat podnět k Ústavnímu soudu, aby se zabýval nějakým zákonem

Martina: Ty jsi teď zmínila, že stokrát opakovaná lež se stává pravdou, a tady se dostáváme k dalšímu fenoménu, kterému je potřeba porozumět. Když bych mluvila obchodní řečí, tak pokud někdo něco bude slibovat lidem s tím, že pokud využijí jeho služeb, pokud si koupí jeho výrobek, tak se stane to a to, nebo dostanou to a to, a nestalo by se tak, tak to může soud, právník, klasifikovat jako podvod.

Jana Hamplová: Ano.

Martina: Můžeme vzpomenout různé kauzy šmejdů, nekalých praktik. A podobně to funguje nejenom v obchodní oblasti naší společnosti, ale i v jiných oblastech života, a i právo zná uvedení v omyl – sňatkový podvodník, a tak dále. Ale zdá se, jako kdyby tady byla jiná skupina, která může uvádět v omyl, beztrestně lhát, a ačkoliv se přijde na to, že se nejenom mýlili, protože se mohou mýlit jenom v dobré víře, ale že skutečně lhali, tak se vlastně neděje vůbec nic, protože oni mají jenom takzvaně politickou odpovědnost. Je skutečně skupina politiků jakousi partou lidí, kteří jsou vyňati z běžné právní společenské odpovědnosti?

Jana Hamplová: Přesně jsem věděla, kam míříš, a proto mě někteří nemají tak rádi, protože já si to nemyslím. Já dokonce zastávám názor, že ve výjimečných případech – aby to nebyla běžná věc, abychom nedělali nic jiného – že v situaci, v jaké jsme teď s touto vládou, bohužel, to musím říct, pár ministrů, když je oddělím od funkce, jsou docela sympatičtí chlapi, ale prostě tam nemají co dělat. Já jim to řeknu, a nejsou moc rádi, ale berou to sportovně. Jenom chci říct jednu věc: Zaprvé tady máme porušování povinnosti při správě cizího majetku. Oni spravují státní majetek, a chyb tady bylo už tolik, že z mého pohledu by se možná na některé kauzy šlo podívat. Takto to řeknu. Nebudu dělat závěry – šlo by se na ně podívat. Já si schraňuju podklady, a prostě čekám.

Martina: Asi o tom nechceš mluvit konkrétně.

Jana Hamplová: Momentálně ne, aby nezmizely podklady. Ale chci říct, že některé právní úkony, některé majetkové úkony... Jinak to řeknu, já mám nastudovanou odbornou literaturu třeba samosprávy z první republiky, a tam je třeba jedna větička, v obecním zřízení, která by měla být, podle mě, ve všem hospodaření s veřejným majetkem, a to, že z mimořádných příjmů nelze hradit řádné výdaje. Jedna věta, a řeší to úplně všechno.

Martina: Ale to je moc jednoduché, a lidé by se v tom mohli vyznat.

Jana Hamplová: Lidé by se v tom mohli vyznat. Já velkoryse uznávám, že se může vládě změnit situace, může být najednou něco jinak, a najednou nemůže nesplnit slib, který dala, ale musí to umět sakra odůvodnit, za A, za B, za C, a proto to dělám. Já to znám, když starostové vyhrabou minulý rozpočet, a co v něm slibovali a najednou zjistí, že jsou u snědeného krámu, takže svolají lid do tělocvičny, nebo do kulturáku, a řeknou: „Vážení, my jsme chtěli toto, ale nejde to, protože – a lidé to pochopí, protože jsou to jasná fakta. Tady nejsou žádná fakta, tady se dokonce tají SMS s Pfizerem na úrovni Bruselu. Takže já tvrdím, že na některé věci by se šlo opravdu právně podívat. Takže je tady porušování při správě cizího majetku, to platí zejména na politiky, a oni to asi úplně nevědí.

A potom je tady jedna věc, domnívám se, a zatím jsem s tím ještě nevyšla ven, že by měla být ve výjimečných případech, třeba za stanovení vysokých procent, umožněno referendum za odvolání vlády. Protože my teď koukáme na vládu, která je opravdu totálně katastrofální, odborně, to nehovořím o politice – politik už nejsem dvacet let, i když teď jsem se ocitla v Senátu, což беру jako prostředek k tomu, abych mohla něco snad vidět, když už ne přímo ovlivnit, byť už také se sem tam zadaří – tak by mělo být možné, aby skupina lidí vyvolala referendum. Kdyby třeba 70, nebo 60 procent lidí rozhodlo, teď střílím od pasu, tak aby opravdu vláda padla.

Protože když jsme zjistili, že opravdu většina vidí – neříkám všichni – že to jde úplně do kytek a oni to nechtějí uznat, poslepovali se, a drží spolu, protože vědí, že jinak to prostě nedopadne – tak že by mohlo být referendum o odvolání vlády – sice za přísných podmínek, ale mělo by být. Ale asi by mně to neprošlo zákonodárstvím. A pak se také domnívám, že by velká skupina občanů mohla mít – neumím zatím definovat slovo „velká“ – právo podat podnět k Ústavnímu soudu, aby se sám zabýval určitým předpisem. Protože já teď vím minimálně o dvou, třech, které jsou na hraně ústavnosti, ale není dost podpisů ze zákonodárců, aby se k Ústavnímu soudu dostaly. Takže asi tak.

Foltýnův tým na strategickou komunikaci je skupina na rozdělávání lidí, protože kdyby chtěl stmelovat, tak na to jde úplně jinak. Asi má nějaké zadání.

Martina: To, co teď uvádíš, Jano Zwyrtek Hamplová, by byla věc, která by asi v tuto chvíli nebyla průchozí, protože on to vlastně nikdo nepožaduje. Protože to, že si politici myslí, že jsou skupinou, která získala jakýsi bianco šek na neomezené pokrívování pravdy a reality, spousta lidí bere jako jakousi danost, zvykové právo.

Jana Hamplová: A to mě právě strašně mrzí. Protože já v tom vidím, že se tím tak trošku zpronevřujeme listopadové myšlence, byť, jak říkám, byla jsem mladinká, a nevím, jak to tam v zákulisí probíhalo. Říkám to v uvozovkách. Ale nepochybně tady nastala svoboda – ne vždy to třeba bylo pozitivní – ale já jsem to pořád monitorovala z hlediska práva, a tak dále, pořád jsem to prosívala tímto sítím. Mě mrzí, že si to lidé nechají líbit, protože se to může zvrtnout, jako se to nechalo v třicátých letech v Německu – neříkám, že to u nás jde tímto způsobem, říkám to jako příklad – ještě to jde, ještě to jde – a najednou už nebyla cesta zpátky. Takže mně to prostě vadí.

A máš pravdu v tom, že by referendum nepomohlo, když nepřijdou na Letnou. Ale skutečně kdy vláda žene zemi úplně do kytek ekonomicky – teď to není o politice, toto je o postavení České republiky v ekonomice, v mezinárodním poli. A ještě udělám poznámku, pokud si oni myslí, že jsou volby, a mohou všechno, tak proč teď tak protestují na Slovensku? Nebo tady? Dnes to také padlo v Senátu, co že tam dělá paní ministryně kultury. Vždyť co dělají oni? Nevím, někdy tomu nerozumím, přiznám se, jsem tam osamocená, a pořád se lépe cítím mezi svými starosty, a je mi úplně jedno, co mají za jménem, rozumíme si. Prostě děláme odbornou práci, a tak dál. Soukromě si se senátory většinou rozumíme, takže tam není problém, tak si říkám, kde je zakopaný pes, že se neumíme domluvit, že se necháme rozdělávat, namísto abychom řekli: Dobře, tak v tomto se neshodneme, ale v tomto se můžeme shodnout,

pojďme na tomto makat. A co by mělo být naprosto klíčové, že tady jsou hranice České republiky, a jak jí bude chtít někdo ubližovat, tak se všichni semkneme a jdeme. A ono to tak není.

Martina: Nechci tě tlačit ke zdi prostřednictvím konkrétních příkladů, ale přesto: Nejčastější výmluvou politiků je, že v rámci koalice museli učinit určité kompromisy, že se změnila geopolitická situace ve světě, a podobně. Ale přesto všechno by asi nemělo být průchozí, že v zásadních věcech udělají volení představitelé přesný opak toho, co vykřikovali na náměstích v rámci svého předvolebního boje. Z tvého úhlu pohledu, jaké vidíš nejfatálnější opaky toho, co slibovali, kterých se současná vláda dopustila, dopouští? Je to zdražování? Co to je?

Jana Hamplová: Těžká odpověď. Já napřed zkouším dobrou zprávu. Já si třeba představuji rozhodování zákonodárského sboru – ať je to Senát, nebo Sněmovna, ideálně obě komory – tak, jak se rozhodovalo o Istanbulské úmluvě. Tam byl na kolegy neuvěřitelný tlak. Víím to, protože se mi svěřovali, víím, že pan Vystrčil byl hodně nervózní z toho, že to neprošlo, a to napříč spektrem, bez ohledu na to, kdo kde stál, a tak dál, takže ta úmluva spadla pod stůl, to znamená, že už se ani nevracela do Sněmovny, a tak dál. A bylo to z naprosto klíčových zásad, jako je přístup k našim základním křesťanským hodnotám, a podobně. A to jsme dokázali. Takže proč to nedokážeme v jiných věcech, neříkám, že v nějakých malých věcech? Tato vláda, mám pocit, se hlavně strašně poslepovala z různorodých programů, a tím, jak ustupuje jeden druhému, tak vlastně ustupují ve všem.

Martina: To je to, jak jsem říkala: „To my v rámci koalice musíme...“

Jana Hamplová: Ano.

Martina: Ale přesto bych možná chtěla jednoznačnější...

Jana Hamplová: Jednoznačně selhávají v ekonomické stránce, protože to, jaké jsou tady podmínky, tak nejsme ekonomicky zpět, protože tomu nerozumí. Vždycky žili, teď to řeknu trošku

zjednodušeně, z nějakých dotací, a podobně, v životě neměli ani stánek na tržnici. A my, co jsme budovali firmy a podobně, víme, o co jde. Kdo buduje studio, tak ví, o co jde, co musí zaplatit. Daně, slibovali daně, ani nevysvětlili, kdyby řekli, že musíme zvyšovat daně, Kdyby řekli – protože, protože, proto – ale oni to neřeknou, protože vědí, že by jejich důvody neobstály, protože ty peníze jdou za hranice – bez čehokoliv.

Podle mě oni plní pokyny, které... Takto, jinak, pokyny – oni možná ani neplní pokyny, oni chtějí být pochváleni odněkud odjinud než od svých občanů, a tím dělají spoustu dílčích chyb: Energie, ekonomika, teď svoboda slova. Možná bych to ještě otočila: Musí si najmout tým koordinátora komunikace – pan Foltýn, a spol., a nevím, kolik to stojí peněz, deset, dvacet miliónů ročně. Proboha svatého, to neumí komunikovat s lidmi? Já jsem jednou viděla pana premiéra v Senátu, kdy jsem k němu poprvé vystupovala, a řekla jsem mu, že by bylo hezké, kdyby to, co nám tam říká, byla pravda. A od té doby tam nepřišel. Ale tím neříkám, že kvůli mně. Nemohla jsem mu čelit, nemohla jsem mu dávat otázky. Takže chci říct, že mám pocit, že těžko odpovídat, když sedíš a vidíš, jak to mají roztráštěné. Prostě přijde pan Bartoš, a řekne něco, Přijde ten, a něco, ten něco, a teď už se začínají bušit mezi sebou, protože je před volbami

Ještě bych zdůraznila, že to, co hlavně neumí, je zahraniční politika. To je prostě katastrofa. Zahraniční politika je katastrofa. Takže, ekonomika, zahraniční politika. A teď: Svoboda slova, na což si musí najít tým, asi aby lidi rozdělávali. Já to беру jako tým na rozdělávání lidí, tak nazývám tým pana Foltýna, protože kdyby chtěl stmelovat, tak na to jde úplně jinak. A myslím si, že na to má. Ale mám pocit, že on má nějaké zadání – nevím od koho – ale dál doufám, že to se dozvím. Nevím vlastně, čím je zaměstnanec, jestli vlády, nebo nevím.

Máme dva miliony zákonů, a x milionů právních norem. Místo koordinátora komunikace by se měla ustavit skupina superprávníků, kteří by udělali revizi právního řádu od roku 1989.

Martina: Pojdme tedy hledat kotvy. Je dnes alespoň pevnou oporou demokracie jednoduchý, jasný, srozumitelný právní řád?

Jana Hamplová: Tyto přívlastky jsou velmi optimistické, protože máme přes 2 000 000 právních norem, x miliónů prováděcích právních předpisů, takže už kdysi jeden novodobý ministr spravedlnost řekl, že je absurdní pravidlo, že neznalost zákona neomlouvá. Žádný člověk nemá šanci to znát.

Martina: To je výzva pro umělou inteligenci.

Jana Hamplová: Jenom občanský zákoník má přes 3 000 paragrafů, a když jsem dělala přednášku Občanský zákoník pro obce a města, tak měla obrovský úspěch, protože jsem jim z toho vytáhla to, co potřebují, a jenom soukromě se mě chodili ptát na rozvody, protože se to obcí netýká. Takže opravdu máme obrovské množství právních norem, ve kterých se vyznat je šílené. Na druhou stranu se už advokáti specializují, a tak dál, a je to opravdu pro profíky. Kdo si dneska umane číst zákon? Za mnou se chodí ptát i senátoři: „Prosím tě, co znamená toto“ – strašně složité věty, cizí slova i v důvodových zprávách. Musím říct, že máme, když jsem pořád kritická, v Senátu velmi dobře postavený legislativní odbor, a domnívám se, že i kolegové mohou chápat, co jim říká, a dokonce umí být i poměrně kritický. To velmi oceňuju v této atmosféře, kdy musí napsat něco – nechci říct proti vládě, ale že nějaká právní norma není zrovna dokonalá. To opravdu oceňuji, toto jsou u mě lidé s velkým L a nesmírně si jich vážím. Takže to je jako jedna věc.

A ani právní řád, i kdyby byl srozumitelný, nepomůže, kdyby nebyly nezávislé soudy. My potřebujeme odvážné nezávislé soudce, a mám pocit, že je zatím máme, byť někdy nemusím být spokojena s nějakým výsledkem. Musím říct, že zatím u soudu, i co se týká doby covidové, jsme našli velkou oporu, a toto je základ každé demokracie. Proto říkám, když už někdy trošku pochybuji, jestli ještě žijeme v demokracii, tak říkám: „Ano, máme nezávislé soudy. Někdy taky nejsem spokojena s nějakým verdiktem, který sleduji, ale

v obecném vyjádření bych řekla, že ano, máme nezávislé soudy, a můžeme se na ně obrátit. Bohužel, bylo by dobré, kdyby se například tři senátoři mohli obrátit na Ústavní soud o přezkoumání nějaké normy, ale musí nás být hodně, a v podstatě tam nemáme co poslat, byť by to bylo třeba. Takže asi tak.

Martina: Ty jsi tady mluvila o 2 000 000 právních norem.

Jana Hamplová: Zákonů. Právních norem je 10 000 000.

Martina: Aha. Teď vzpomenu odbornou debatu, která se odehrála v roce 2016, a tehdy spolu debatoval ekonom a politolog Petr Robejšek, a tehdejší předseda Nejvyššího správního soudu Josef Baxa, a teď odcituji: „Žijeme v době zahušťování práva, což je dokonce vládami plánováno. V důsledku toho může dojít k blackoutu. Na tomto stavu mají ovšem zájem některé profesní skupiny, a další zákony jsou pro různá individua tržní záležitosti. Žijeme v době legální loupeže, včetně ukradené svobody.“ To jsem zestručnila, co vyplynulo z debaty těchto dvou odborníků. A oba tehdy apelovali: „Přijmeme plán na rušení zákonů, jinak se ochromí život.“ Od této debaty uplynulo osm let – došlo k nějaké změně? Bylo to tehdy, řekněme, nějak morbidně nafouknuto a splasklo to? Nebo naopak jedeme dál na drakovi?

Jana Hamplová: Jedeme na drakovi dále, a možná ještě více, protože se pořád zkouší přílepký do jiných zákonů, byť už to Ústavní soud zakázal svými judikáty. Ať si posluchači představí, že Poslanecká sněmovna a Senát je jenom o přijímání zákonů, a změn zákonů, a vyhlášek. Kdyby se nepřijímaly zákony, tak by tam tito lidé neměli co dělat, což by byla tragédie. To myslím ironicky. Kdybych byla premiérem, tak na místo koordinátora komunikace ustavím skupinu dvaceti, třiceti superprávníků, kteří budou třeba po dobu pěti let – aby to bylo přes dvě vlády, aby to někdo nechápal politicky – dělat revizi našeho právního řádu od Listopadu, protože už je to za chvíli 35 let. Podle mě je třeba zhustit předpisy – teď to stříhnu od boku, – obrazně řečeno, na polovinu, protože máme strašně moc

právních předpisů, a v těch už se často nevyzná ani právník. Už to, tuším, říkal Pelikán – to byl ministr spravedlnosti. Takže já bych ustanovila skupinu na redukci zákonných předpisů. A to není práce na rok, to je práce na rok, dva, tři, čtyři, ale neskutečně bychom na tom všichni vydělali. Státní instituce by lépe pracovaly, a lidé by se v tom více orientovali.

Martina: Ale to přece nikdo nemůže chtít?

Jana Hamplová: Politikové na tom prodělají, protože lidé budou rozumět svým věcem. Teď s některými sponzory, nebudu jmenovat, chystáme knihu, kterou napíšu, „Máte právo na právo“, a v podtextu bude „A na dobrou náladu“, aby lidé chápali, že to nebude nic hustého, ale bude to právo srozumitelně. Budou tam zábavnou formou základní věci. Takže chystáme knížku „Máte právo na právo“, a myslím, že toto je jediná cesta. A základní rada bude znít: „Máte-li složitější případ, tak advokáta, nebo právníka.“ Mělo by to být tak, že člověk chytne zákon, přečte si ho, a rozumí mu. Ale tak to prostě není.

Všechny příspěvky s Jana Zwyrtek Hamplová

Diskuze:

Napsat komentář

E-mailová adresa nebude publikována.